

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ANKARA KIZILCAHAMAM BELEDİYESİ

2023 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2024

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	9
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	9
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	12
7.	DENETİM BULGULARI.....	13
8.	EKLER.....	25

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu	2
Tablo 2: 2023 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekleri Tablosu	3
Tablo 3: 2023 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	4
Tablo 4: 2023 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu.....	4
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2021-2022-2023) Seyri	5
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2021-2022-2023) Seyri.....	6
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler	7
Tablo 8: Amortisman Ayrılmayan Maddi Duran Varlıklar	14
Tablo 9: Kayıtlı Değerinden Fazla Amortisman Ayrılan Maddi Duran Varlık	14
Tablo :10 Doğrudan Temin Usulü İle Mal Alımlarında %10 Limiti Aşan Tutarlar	21

KISALTMALAR

A.Ş.	: Anonim Şirket
EBYS	: Elektronik Belge Yönetim Sistemi
KHK	: Kanun Hükmünde Kararname
SGK	: Sosyal Güvenlik Kurumu
TL	: Türk Lirası
CBS	: Coğrafi ve Kent Bilgi Sistemi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Bir Kısım Maddi Duran Varlıklar İçin Amortisman Ayırma İşlemlerinin Hatalı Olması
2. Taşınmaz Kayıt İşlemlerinin Mevzuata Uygun Olarak Yürütülmemesi

B. Diğer Bulgular

1. Coğrafi ve Kent Bilgi Sisteminin Kurulmaması
2. Gecekondu Fonundaki Paraların Amacı Dışında Belediyenin Diğer Harcamalarında Kullanılması
3. Hacedilemeyen Gelirlerin Ayrı Banka Hesaplarında İzlenmemesi
4. İhale Mevzuatına Aykırı Uygulamalarda Bulunulması
5. Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunması İçin Tahsil Edilen Katkı Paylarının Zamanında Gönderilmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Ankara Kızılcahamam Belediyesi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir.

Kamu İdaresinin temel mevzuatı 5393 sayılı Belediye Kanunu olup bu Kanun'da kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. 5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracığı, bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, temiz su atık su tesisleri kurup işletmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi görevler de belediyelerin yetki ve imtiyazları olarak sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Kanun'da Belediye organları; Belediye Meclisi, Belediye Encümeni ve Belediye Başkanı olarak belirlenmiştir. Karar organı olan Belediye Meclisi, biri Belediye Başkanı olmak üzere 16 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki kadrolara yapılacak atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere göre belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. Belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Kızılcahamam Belediyesinin teşkilat yapısında; Özel Kalem Müdürlüğü, Yazı İşleri Müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü, İşletmeler Müdürlüğü, Zabıta Müdürlüğü, Kırsal Hizmetler Müdürlüğü, Basın ve Yayın Halkla İlişkiler Müdürlüğü, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Sağlık İşleri Müdürlüğü, İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü, Hukuk İşleri Müdürlüğü, Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü, Destek Hizmetleri Müdürlüğü ve Sıfır Atık Müdürlüğü hizmet birimleri bulunmaktadır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	161	31
Sözleşmeli Personel		1
Kadrolu İşçi	83	11
Geçici İşçi		
Toplam	244	43

696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel		293
---	--	-----

1.3. Mali Yapı

Genel Yönetim kapsamında bulunan mahalli idarelerin bütçe ve mali işlemleri 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu esasları çerçevesinde yürütülmektedir. Bu Kanun'unun 12'nci maddesine göre genel yönetim kapsamında gösterilen belediye bütçeleri, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre hazırlanıp uygulanmaktadır.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Kızılcahamam Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Belediyenin 2023 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2023 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekleri Tablosu

E-Kodl	Giderin Türü	Geçen Yılandan Devr. Ödenek (TL)	Bütçe İle Verilen Ödenek (TL)	Alınan Özel Ödenek (TL)	Eklene/Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devr. Öden. (TL)
01	Personel Giderleri	0,00	23.385.000,00	0,00	221.500,00	23.606.500,00	20.136.373,50	3.470.126,50	0,00
02	Sosyal Güvenlik Kur.Devlet Primi Giderleri	0,00	3.425.000,00	0,00	- 50.000,00	3.375.000,00	2.284.264,59	1.090.735,41	0,00
03	Mal ve hizmet Alım Giderleri	0,00	87.422.500,00	11.500.000,00	7.926.000,00	106.848.500,00	104.353.523,27	2.494.976,73	0,00
04	Faiz Giderleri	0,00	4.000.000,00	0,00	- 30.000,00	3.970.000,00	3.867.396,04	102.603,96	0,00
05	Cari Transferler	0,00	9.725.000,00	0,00	- 4.032.500,00	5.692.500,00	5.505.542,85	186.957,15	0,00
06	Sermaye Giderleri	0,00	16.242.500,00	28.500.000,00	9.586.500,00	54.329.000,00	47.619.293,91	6.709.706,09	0,00
07	Sermaye Transferl.	0,00	300.000,00	0,00	-300.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
08	Borç Verme	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

09	Yedek Ödenek	0,00	15.500.000,00	0,00	-13.321.500,00	2.178.500,00	0,00	0,00	0,00
Toplam		0,00	160.000.000,00	40.000.000,00	0,00	200.000.000,00	183.766.394,16	16.233.605,84	0,00

Kızılcahamam Belediyesinin 2023 mali yılı bütçesi ile 160.000.000,00 TL ödenek öngörülmüş olup, alınan 40.000.000,00 TL özel ödenek ile birlikte ödenek toplamı 200.000.000,00 TL olmuştur. Yıl içinde 183.766.394,16 TL bütçe gideri yapılmış, 16.233.605,84 TL ödenek iptal edilmiştir.

Belediyenin öngörülen ve gerçekleşen 2023 yılı bütçe gelirleri, gerçekleşme oranları ile birlikte aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 3: 2023 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	15.000.000,00	10.159.316,40	4.082,42	10.155.233,98	67,7
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	40.000.000,00	31.313.776,66	1.335,00	31.312.441,66	78,2
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	28.500.000,00	26.140.866,77	0,00	26.140.866,77	91,7
05- Diğer Gelirler	110.500.000,00	96.576.780,80	0,00	96.576.780,80	87,4
06- Sermaye Gelirleri	6.500.000,00	19.925.307,44	6.125,00	19.919.182,44	306
08-Alacaklardan Tahsilatlar	-	-	-	-	-
09- Ret ve İadeler(-)	-500.000,00	-	-	-	-
Toplam	200.000.000,00	184.116.048,07	11.542,42	184.104.505,65	92

Yukardaki tabloya göre 2023 yılında net bütçe geliri %92 oranında gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri %67,7 oranında, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri ise % 78,2 oranında, alınan bağış ve yardımlar %91,7 oranında, diğer gelirler %87,4 oranında gerçekleşmiş olup, beklenenin altında kalmıştır. Sermaye gelirleri %306,00 gerçekleşerek tahmin edilen tutarı aşmıştır.

Belediyenin 2023 yılı bütçe giderleri ve gerçekleşme oranları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 4: 2023 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (Başlangıç) Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
-------------------------------	--------------------------------	---------------------------------------	-------------------------

01- Personel Giderleri	23.385.000,00	20.136.373,50	86,1
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	3.425.000,00	2.284.264,59	66,7
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	98.922.500,00	104.353.523,27	105
04- Faiz Gideri	4.000.000,00	3.867.396,04	96,7
05- Cari Transferler	9.725.000,00	5.505.542,85	56,6
06- Sermaye Giderleri	44.742.500,00	47.619.293,91	106
07- Sermaye Transferleri	300.000,00	-	-
08- Borç Verme		-	-
09- Yedek Ödenekler	15.500.000,00	-	-
Toplam	200.000.000,00	183.766.394,16	92

Belediyenin personel giderlerine ayrılan ödenek %86,1 ve buna bağlı olarak sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri %66,7 oranında, mal ve hizmet alımları %105, faiz gideri %96,7, cari transferler %56,6, sermaye giderleri %106 oranında gerçekleşmiştir. Bütün bunların sonucunda verilen ödenekler %92 oranında bütçe giderine dönüşmüştür.

Belediyenin bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2021-2022-2023) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2021 Yılı (TL) (A)	2022 Yılı (TL) (B)	2023 Yılı (TL) (C)	2021-2022 Değişim Oranı (%) [D=(B- A)/A]	2022-2023 Değişim Oranı (%) [E=(C- B)/B]
Vergi Gelirleri	4.804.242,52	7.956.574,87	10.159.316,40	65	27
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	10.195.213,15	20.711.778,22	31.313.776,66	103	51
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	4.863.774,88	22.764.141,03	26.140.866,77	368	15
Diğer Gelirler	27.632.074,82	51.729.114,09	96.576.780,80	87	87
Sermaye Gelirleri	5.191.659,09	2.442.780,66	19.925.307,44	-52	715
Toplam	52.686.964,46	105.604.388,87	184.116.048,07	-	-
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	-	- 3.855,28	- 11.542,42	-	-
Net Toplam	52.686.964,46	105.600.533,59	184.104.505,65	100	74

Tabloya göre, vergi gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri ve alınan bağış ve yardım ile özel gelirler ve diğer gelirlerde önceki yıllara göre artış yaşanmıştır. Sermaye gelirlerinde

2022 yılında düşüş yaşanmış, 2023 yılında ise büyük bir artış yaşanmıştır. Belediyenin net gelirleri 2021- 2022 yılları arasında %100 oranında, 2022-2023 yılları arasında %74 oranında artış göstermiştir.

Belediyenin bütçe giderlerinin son üç yıllık seyri ve gerçekleşme oranları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2021-2022-2023) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2021 Yılı (TL) (A)	2022 Yılı (TL) (B)	2023 Yılı (TL) (C)	2021-2022 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2022-2023 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	7.289.825,27	10.596.216,81	20.136.373,50	45	90
SGK Devlet Prim Giderleri	984.496,64	1.448.534,78	2.284.264,59	47	58
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	27.421.991,04	56.915.728,55	104.353.523,27	107	83
Faiz Giderleri	3.015.254,31	3.311.278,57	3.867.396,04	10	17
Cari Transferler	726.682,02	1.270.308,90	5.505.542,85	75	333
Sermaye Giderleri	3.162.200,00	18.283.002,95	47.619.293,91	478	160
Sermaye Transferleri	-	435.919,49	-	-	-
Borç Verme	-	-	-	-	-
Toplam	42.600.449,28	92.260.990,05	183.766.394,16	116	99,2

Personel giderlerinde ve SGK devlet primi giderlerinde ücretlerdeki artışlara paralel olarak artış yaşanmıştır. Mal ve hizmet alımlarında 2022 yılında %107, 2023 yılında %83 oranında artış olmuştur. Kullanılan kredilere bağlı olarak faiz giderlerinde önemli bir artış yaşanmamış, cari transferler sosyal yardımlardan kaynaklanmıştır. Yatırım harcamalarından kaynaklanan sermaye giderleri 2023 yılında önemli bir artış göstermiştir. Genel olarak bütçe giderleri önceki yıla göre 2022 yılında %116 oranında, 2023 yılında da %99,2 oranında artış göstermiştir.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2023 yılı Faaliyet Gideri 178.718.129,09 TL, Faaliyet Geliri 170.115.015,44 TL olup Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu ise 8.603.113,65 TL olarak gerçekleşmiştir

Kızılcahamam Belediyesinin doğrudan hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Hisse Oranı (%)
1	Kızılcahamam Jeotermal Tesisleri AŞ.	78.483.988,88	77.699.149,00	% 99,99
2	Kızılcahamam Doğalgaz A.Ş.	4.670.086,40	467.008,64	% 10

Belediyenin dolaylı hissedarı olduğu şirketi bulunmamaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Kızılcahamam Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibariyle belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

a) Mizan Cetveli

b) Temel Mali Tablolar

1) Bilanço

- 2) Faaliyet sonuçları tablosu
- 3) Nakit akış tablosu
- c) Diğer Mali Tablolar
  - 1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu
  - 2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
  - 3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
  - 4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
  - 5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
  - 6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
  - 7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
  - 8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu
  - 9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
  - 10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Faaliyet sonuçları tablosu
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır. Raporda yer alan mali tablolara enflasyon düzeltmesi uygulanmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçler ile iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

31.12.2005 tarihli ve 26040 (3. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca Kanun'a ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 18 standart ve bu standartlar için gerekli 79 genel şart belirlenmiştir.

2023 yılı denetimi kapsamında, mezkûr mevzuat çerçevesinde, kurum iç kontrol sistemi, iç kontrol bileşenleri bazında aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kontrol Ortamı

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenmemiş ve yazılı hale getirilmemiştir.

İdarede personele etik sözleşmesi imzalatılmış ve ve bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır.

Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmemiştir.

Risk Değerlendirme

Belediye nüfusunun elli binin altında olması dolayısıyla stratejik plan hazırlanmamıştır. Buna bağlı olarak İdare tarafından hazırlanan bir performans programı da bulunmamaktadır. İdare iç kontrol risklerini belirlememiş, risklerin değerlendirilmesine yönelik herhangi bir çalışma da yapılmamıştır.

Kontrol Faaliyetleri

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmamıştır.

İdare yaptığı görevlendirmelerde görevler ayrılığı ilkesini dikkate almaktadır.

İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri belirlenmemiştir.

İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik faaliyetleri ve sorumluları belirlenmemiştir.

Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak kurulmamıştır.

Bilgi ve iletişim

Bilgi ve iletişim, raporlama, kayıt ve dosyalama sistemi, hata, usulsüzlük ve yolsuzlukların bildirilmesi standartlarının sağlanmasına yönelik olarak; İdare hedeflerini, stratejilerini, varlıklarını ve yükümlülükleri gösteren bir performans programı hazırlanıp web sayfasında yayımlanarak kamuoyuna açıklanmamaktadır. Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, içerik olarak mevzuata tam olarak uygun olmasa da idare faaliyet raporu hazırlanarak yayımlanmaktadır.

İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmamıştır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu kurulmamış, ilgili üst yöneticinin onayı ile görevlendirilmemiştir. Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkanı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunmamaktadır.

Kayıt ve dosyalamanın yapılabilmesi için; Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) kullanılmaktadır. EBYS sisteminin gelen ve giden her türlü evrak dahil iş ve işlemlerin kaydedildiği, sınıflandırıldığı ve dosyalandığı, elektronik ortamdaki dahil olmak üzere gelen ve giden evraklar ile idare içi haberleşmeyi kapsadığı, bu anlamda sistemin yönetici ve personel tarafından ulaşılabilir ve izlenebilir durumda olduğu anlaşılmaktadır.

İzleme

Kurumda, iç kontrolün değerlendirilmesi ve iç denetim standartlarının sağlanmasına yönelik olarak çalışmalar yapılmamıştır. İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu oluşturulmamıştır.

Belediye bünyesinde yeterli düzeyde bir iç kontrol sisteminin bulunmadığı, kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönünde çalışmaların yapılmadığı ve iç kontrol mevzuatı gereklerinin büyük ölçüde yerine getirilmediği görülmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Ankara Kızılcahamam Belediyesi 2023 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde belirtilen hesap alanları

hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Bir Kısım Maddi Duran Varlıklar İçin Amortisman Ayırma İşlemlerinin Hatalı Olması

Belediyenin 2023 yılı mali tablolarının incelenmesinde; bir kısım duran varlıklar için amortisman ayrılmadığı, 255.07.04 Bilgi Saklama Üniteleri Hesabı için ise kayıtlı değerinden fazla amortisman ayrıldığı görülmüştür.

A) Bir Kısım Maddi Duran Varlıklar İçin Amortisman Ayrılmaması

Yapılan incelemelerde; bir kısım duran varlıklar için amortisman ayrılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'nci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde; bir yıldan fazla kullanılabilen ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz kalan maddi duran varlıklar için amortisman ayrılacağı belirtilmiştir.

Adı geçen Yönetmelik'in 202 ve 203'üncü maddesinde; 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı'nın niteliği ve işleyişi düzenlenmiş olup maddi duran varlıklar için ayrılan amortisman tutarlarının yıl sonunda bu hesaba alacak, 630 Giderler Hesabı'na borç kaydedileceği belirtilmiştir. Amortisman ve tükenme payı ayrılmasına ilişkin usul ve esaslar ile uygulanacak amortisman ve tükenme payının süre, yöntem ve oranlarının neler olacağı ise 04.11.2015 tarih ve 29522 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Amortisman ve Tükenme Payları" başlıklı 47 sıra numaralı Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği'nde açıklanmıştır.

Uygulamada; 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252 Binalar Hesabı İle 255 Demirbaşlar Hesabında kayıtlı olup aşağıdaki tabloda ayrıntısı verilen toplam 2.588.621,88 TL tutarındaki maddi duran varlık için amortisman ayrılmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 8: Amortisman Ayrılmayan Maddi Duran Varlıklar

Hesap Kodu	Hesap Adı	Varlıkların Toplam Değeri	Amortismanların Toplam Değeri
251.01.99.00	Diğer Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri	1.381.261,80	0,00
252.01.01.04.12	Eğitim ve Dinlenme Binaları	577.299,68	0,00
255.07.02	Basılı Yayınlar	630.060,40	0,00
Toplam		2.588.621,88	0,00

Kamu İdaresi cevabında, söz konusu muhasebe kaydının mevzuat hükümlerine göre yapılacağı belirtilmektedir.

Sonuç olarak bir kısım duran varlıklar için amortisman ayrılmaması sonucu Faaliyet Sonuçları Tablosu ile Bilançoda hataya neden olunmuştur.

B) Maddi Duran Varlık İçin Varlığın Kayıtlı Değerinden Fazla Tutarda Amortisman Ayrılması

Yapılan incelemelerde; 255.07.04 Bilgi Saklama Üniteleri Hesabı için kayıtlı değerinden fazla amortisman ayrıldığı görülmüştür.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre; amortisman oranları ve süreleri doğru uygulandığında ayrılan amortisman tutarının varlığın kayıtlı değerine eşit veya daha düşük olması gerekmektedir.

Uygulamada; 255.07.04 Bilgi Saklama Üniteleri Hesabının bakiye vermediği, ancak bu hesap için 515.874,12 TL tutarında amortisman ayrıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 9: Kayıtlı Değerinden Fazla Amortisman Ayrılan Maddi Duran Varlık

Hesap Kodu	Hesap Adı	Varlıkların Toplam Değeri	Amortismanların Toplam Değeri	Fark
255.07.04	Bilgi Saklama Üniteleri	0,00	515.874,12	515.874,12
Toplam		0,00	515.874,12	515.874,12

Kamu İdaresi cevabında, söz konusu muhasebe kaydının mevzuat hükümlerine göre düzeltileceği belirtilmektedir.

Sonuç olarak, söz konusu varlığın kayıtlı değerinden fazla tutarda amortisman ayrılması sonucu Faaliyet Sonuçları Tablosu ile Bilançoda hataya neden olunmuştur.

BULGU 2: Taşınmaz Kayıt İşlemlerinin Mevzuata Uygun Olarak Yürütülmemesi

İdarenin taşınmaz kayıtlarının, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'e uygun şekilde yapılmadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Kayıt ve kontrol işlemleri" başlıklı 5'inci maddesinde; "Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar" başlığı altında yer alan taşınmazların maliyet bedeli üzerinden, bu taşınmazlardan maliyet bedeli belirlenemeyenlerin ise rayiç değerleri üzerinden ve "Genel Hizmet Alanları" başlığı altında yer alan taşınmazların iz bedeli üzerinden kayıtlara alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Mezkûr Yönetmelik'in "Cins tashihlerinin yapılması" başlıklı 10'uncu maddesinde ise; kamu idarelerince, mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazların mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınacağı belirtilmiş, kamu idarelerinin taşınmazların cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yapmaları gerektiği hükme bağlanmıştır. Aynı Yönetmelik'in Geçici 1'inci maddesi gereğince, Yönetmelik'in 5'inci maddesine göre yapılması gereken taşınmaz kayıt işlemlerinin 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanması gerekmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca; kamu idarelerince tüm taşınmazların tespiti, mevcut kullanım şekliyle kayda alınması, maliyet, rayiç ya da iz bedellerinin tespiti ile muhasebe birimlerince ilgili varlık hesaplarına kayıt ve güncelleme işlemlerinin tamamlanması gerekmektedir.

İdarenin taşınmaz işlemleri incelendiğinde, tamamlanması gereken taşınmaz kayıt işlemlerinin tamamlanmadığı, tapuda kayıtlı taşınmazların maliyet veya rayiç değerleri üzerinden kayıtlarda yer almadığı ve Yönetmelik hükümleri doğrultusunda cins tashihine ilişkin çalışmaların tamamlanmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, söz konusu işlemlerin mevzuat hükümlerine göre yapılacağı belirtilmektedir.

Sonuç olarak, belirtilen kayıt işlemlerin tamamlanmaması nedeniyle, 2023 yılı Bilançosunda 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252 Binalar Hesabı ve 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı tam ve güvenilir bilgi sunmamaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Coğrafi ve Kent Bilgi Sisteminin Kurulmaması

Belediyenin coğrafi referanslı bilgilerin elde edilmesi, depolanması, güncellenmesi, kullanılması, analizi, görüntülenmesi ve izlenmesi için Coğrafi ve Kent Bilgi Sistemini (CBS) kurmadığı görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin Görev, Yetki ve Sorumlulukları" başlıklı 14'üncü maddesinde; coğrafi ve kent bilgi sistemleri hizmetlerini yapmak veya yaptırmak belediyelerin görev, yetki ve sorumlulukları arasında sayılmıştır.

Coğrafi ve kent bilgi sistemi; her türlü coğrafi referanslı bilginin etkin olarak elde edilmesi, depolanması, güncellenmesi, kullanılması, analizi ve görüntülenmesi için bilgisayar donanımı, yazılımı, personel ve yöntemlerin organize olarak bir araya toplanmasını ifade etmektedir.

Belediyelerde CBS'nin kurulması, konumsal bilgilerin kontrol altına alınarak düzenli bir şekilde işlenmesini sağlayacak, böylece belediye hizmetleri ile ilgili gerekli olan bilgiye hızlı bir şekilde erişilecektir.

Yapılan incelemede, Belediyede coğrafi referanslı bilginin etkin olarak elde edilmesi, depolanması, güncellenmesi, kullanılması, analizi ve görüntülenmesi için gerekli Coğrafi ve Kent Bilgi Sisteminin kurulmadığı görülmüştür.

Kamu İdaresi cevabında, Coğrafi ve Kent Bilgi Sisteminin kurulacağı belirtilmektedir.

Sonuç olarak, Belediyedeki planlama ve uygulama hizmetlerinin sağlıklı işlemesi, taşınmazların coğrafi olarak izlenmesi, bunlara ilişkin bilgilerin elde edilip depolanması ve bu

hizmetlerin verimli olarak sunulmasının sağlanması için Coğrafi ve Kent Bilgi Sisteminin kurulması gerekmektedir.

BULGU 2: Gecekondu Fonundaki Paraların Amacı Dışında Belediyenin Diğer Harcamalarında Kullanılması

Belediyenin gecekondu fonu kapsamındaki gelirlerinin, mevzuatta belirtilen yerler yerine cari harcamalarda kullanıldığı görülmüştür.

775 sayılı Gecekondu Kanunu'nun 12'nci maddesinde, bu Kanun'daki hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla temin edilen gelirlerin, ilgili belediyelerce açılacak özel hesaplarda toplanarak birer fon teşkil edileceği belirtilmektedir. Aynı Kanun'un 13'üncü maddesinde de, 12'nci madde gereğince teşkil edilen fonda toplanan paraların, belediyelerce, Toplu Konut İdaresinin izni alınmak şartıyla; bu Kanun'daki amaçlarda kullanılmak üzere arsa sağlanmasında, Toplu Konut İdaresince onanan plan ve projelere göre halk konutu, nüve konut veya geçici misafir konutu yapılmasında, ıslah olunacak gecekondu bölgeleri ile yeniden tesis edilecek önleme bölgelerinin yol, meydan, kanalizasyon, su, elektrik ve benzerleri gibi kamu hizmet ve tesislerinin Toplu Konut İdaresince onanan projelerine göre yapılmasında veya onarılmasında ve kendi bütçe imkanlarıyla karşılanamayan ve fakat bu Kanun gereğince yapılması gereken tespit, harita alımı, plan ve projelendirme hizmetlerinde kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere ilgili fonda biriken paralar 775 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesinde açıklanan yerlerde kullanılabilir, bunun dışındaki yerlerde kullanılamayacaktır.

Belediyenin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; gecekondu fonu kapsamındaki gelirlerin 775 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesinde açıklanan yerlerde kullanılması gerekmesine rağmen Belediyenin cari harcamalarında kullanıldığı görülmüştür.

Kamu İdaresi cevabında, söz konusu işlemin mevzuat hükümlerine göre yapılacağı belirtilmektedir.

Sonuç olarak, Belediyenin gecekondu fonu kapsamındaki gelirlerinin mevzuatta belirtilen yerlerde kullanılması gerekmektedir.

BULGU 3: Hacedilemeyen Gelirlerin Ayrı Banka Hesaplarında İzlenmemesi

Belediyenin hacedilemeyen gelirlerini teşkil eden vergi, resim ve harçların tahsil edildiği banka hesabında, haczi kabil diğer para, alacak ve gelirlerin de bulunduğu, hacedilemeyen gelirlerin ayrı banka hesaplarında izlenmediği görülmüştür.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun "Haczi caiz olmayan mallar ve haklar" başlıklı 82'nci maddesinde; özel kanunlarında haczi caiz olmadığı gösterilen malların hacedilemeyeceği belirtilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin yetki ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinde; belediyenin proje karşılığı borçlanma yoluyla elde ettiği gelirlerin, şartlı bağışlar ve kamu hizmetlerinde fiilen kullanılan mallar ile belediye tarafından tahsil edilen vergi, resim ve harç gelirlerinin hacedilemeyeceği belirtilmiştir.

Ayrıca 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun'un 7'nci maddesinde; belediyelere, genel bütçe vergi gelirleri tahsilatından ayrılacak paylar ile diğer kanunlarda verilmesi öngörülen payların vergi hükmünde olduğu düzenlenmiştir. Dolayısıyla genel bütçe vergi gelirlerinden aktarılan paylar da Kanun ile vergi hükmünde kabul edildiğinden hacedilmesi mümkün değildir.

Yapılan incelemede Kurumun vergi, resim ve harç gelirlerinin tahsil edildiği banka hesabında haczi kabil diğer para, alacak ve gelirleri de bulunduğu görülmüştür. Belediyenin hacedilemeyen gelirlerini hacedilebilir gelirlerle ortak bir hesapta birleştirmesi, bu hesaptaki paraların hacedilemeyen vergi, resim ve harçların belirlenmesini imkansız kılmaktadır.

Yargıtay 12. Hukuk Dairesi 20.03.2012 tarih ve E.2011/22082 K.2012/8629 sayılı Kararında da "*...borçlu belediyece haczi kabil olmayan paralar ile haczi mümkün olan paraların aynı hesapta toplanması ve birbirine karıştırılması, hacedilmezlik hakkından feragat olarak kabul edilmelidir.*" denilmektedir.

Anılan yargı kararı gereğince haczi kabil olmayan paralar ile haczi mümkün olan paraların aynı hesapta toplanması dolayısıyla havuz hesabı oluşturulması, belediye gelirlerinin hacedilmezlik güvencesini kaybetmesine neden olacaktır.

Kamu İdaresi cevabında, söz konusu işlemlerin mevzuat hükümlerine göre yapılacağı belirtilmektedir.

Sonuç olarak, ilgili mevzuat ve konuya ilişkin yargı kararı çerçevesinde, idarenin haczedilebilir gelirleri ile haczedilemeyen gelirlerinin birbirine karıştırılmaması için söz konusu gelirlerin ayrı banka hesaplarında tutulması gerekmektedir.

BULGU 4: İhale Mevzuatına Aykırı Uygulamalarda Bulunulması

A) Fiyat Farkı Ödenen Hakedişlerden Ek Kesin Teminat Kesintisi Yapılmaması

Fiyat farkı ödenmesi öngörülen ihalelerin hakedişlerinden ek kesin teminat kesintisi yapılmadığı görülmüştür.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "Ek kesin teminat" başlıklı 12'nci maddesinde; "*Fiyat fiyat farkı ödenmesi öngörülerek ihale edilen işlerde fiyat farkı olarak ödenecek bedelin, sözleşme bedelinde artış meydana gelmesi halinde bu artış tutarının %6'sı oranında teminat olarak kabul edilen değerler üzerinden ek kesin teminat alınır. Fiyat farkı olarak ödenecek bedel üzerinden hesaplanan ek kesin teminat hakedişlerden kesinti yapılmak suretiyle de karşılanabilir.*" denilmektedir.

Bahsedilen hüküm çerçevesinde, fiyat farkı ödenmesi öngörülen işlerde fiyat farkı olarak ödenecek bedelden ek kesin teminat kesintisi yapılması gerekmektedir.

İdare tarafından 2023 yılında ihale edilen birtakım işlere ilişkin sözleşmelerde fiyat farkı ödeneceği belirlenmiş ancak bu fiyat farkı ödemesi üzerinden %6 oranında ek kesin teminat kesintisi yapılmadığı görülmüştür.

Kamu İdaresi cevabında, söz konusu işlemin mevzuat hükümlerine göre yapılacağı belirtilmektedir.

Sonuç olarak, yapılan sözleşmeler ile fiyat farkı ödeneceği hüküm altına alınmış ihalelere ilişkin artış tutarından ek kesin teminat kesintisi yapılması gerekmektedir.

B) Doğrudan Temin Yöntemi ile Yapılan Mal Alımlarında Belirlenen Üst Sınırın Aşılması

Doğrudan temin usulü ile yapılan mal alımlarında, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde öngörülen %10'luk sınırın aşılmış olmasına rağmen, aşan kısım için Kamu İhale Kurulundan uygun görüş alınmadığı görülmüştür.

Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler, il özel idareleri ve belediyelerin kullanımında bulunan her türlü kaynaktan karşılanan mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihaleleri 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine göre yürütülmektedir. Bu Kanun'un 22'nci maddesi hükümlerine göre idarelerin, belirlenen sınırlar dahilinde mal ve hizmet alımları ile yapım işlerini ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak karşılamaları mümkün bulunmaktadır. Ancak, aynı Kanun'un "İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar" başlıklı 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde, "Pazarlık usulü" başlıklı 21'inci maddesi ve "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamayacağı ifade edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "4734 sayılı Kanunun 62'nci maddesinin (1) bendinin uygulanmasına ilişkin açıklamalar" başlıklı 21'inci maddesinde madde metni daha ayrıntılı olarak ele alınmış olup özetle; kurumların 21 (f) pazarlık ve 22 (d) doğrudan temin usulü (temsil ağırlama faaliyetleri kapsamındaki alımlar hariç) ile yapacakları harcamalardaki %10'luk sınırın hesaplamasında, yıllık bütçelerinde belirlenen toplam ödenek miktarının dikkate alınacağı ve kurum ve kuruluşların, mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine konulan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı %10 oranını hesaplayacakları belirtilmiştir. Ayrıca Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşların, ihale ve harcama yapmaya yetkili birimlerinin pazarlık ve doğrudan temin kapsamında yaptıkları harcamalarının, toplam ödeneklerinin %10 oranını aşıp aşmadıklarını takip etmeleri gerektiği ve kurumların mal ve hizmet alımı ile yapım işleri ödeneklerinin aktarılması ile ilgili işlemleri yaparken veya bunların harcamalarını belirlerken bu durumu göz önünde bulundurması gerektiği hususu da hükme bağlanmıştır.

Yukarıda ifade edilen mevzuat hükümleri çerçevesinde, kurumların pazarlık usulü ve temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak harcamalar hariç doğrudan temin usulü ile yapacakları alımların yıllık toplamının, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmaksızın bütçelerine bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unu aşmaları mümkün bulunmamaktadır.

Aşağıdaki tablodan görüleceği üzere, Belediyenin 2023 yılı ödeneğine göre Kamu İhale Kurulundan izin alınmaksızın mal alımları için doğrudan temin yöntemiyle harcama yapabileceği sınırın 14.365.301,00 TL olduğu görülmektedir. Ancak Kurum tarafından yıl

içinde doğrudan temin usulü kapsamında 35.904.545,09 TL tutarında mal alımı yapılarak bütçeye bu amaçla konulan ödeneğinin %10'unu 21.538.045,09 TL kadar aştığı anlaşılmaktadır.

Tablo :10 Doğrudan Temin Usulü İle Mal Alımlarında %10 Limiti Aşan Tutarlar

Başlangıç Ödeneği (ek bütçe dahil) (TL)	143.665.000,00
Başlangıç Ödeneğinin %10'u	14.366.500,00
Doğrudan Temin Mal Alımı toplamı (TL)	35.904.545,09
Sınırı Aşan Tutar (TL)	21.538.045,09

Kamu İdaresi cevabında, söz konusu işlemin mevzuat hükümlerine göre yapılacağı belirtilmektedir.

Sonuç olarak, doğrudan temin usulü ile mal alımlarında bütçeye bu amaçla konulan ödeneğin %10'unu aşan kısım için Kamu İhale Kurulundan izin alınması gerekmektedir.

C- Doğrudan Temin Yöntemi ile Yapılan Alımlarda Yasaklılık Kontrolünün Yapılmaması

4734 sayılı Kanun'un 22/d maddesi kapsamında yapılan alımlarda yasaklılık kontrolünün yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Teyit işlemleri" başlıklı 30.5.4. maddesinde "4734 sayılı Kanunun 22. maddesi uyarınca doğrudan temin yoluyla alım yapılması halinde alım yapılacak kişi ya da firmanın ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığı teyit ettirilmeyecektir. Ancak, anılan Kanunun 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen parasal limit dahilinde yapılan alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kurumun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi ve yasaklı olduğunun belirlenmesi durumunda, söz konusu kişiden alım yapılmaması gerekmektedir." denilmektedir. Tebliğ hükümleri çerçevesinde, doğrudan temin yöntemiyle alım yapılacak kişi veya firmanın ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığı teyit edilmeli, söz konusu kişi veya firmaların yasaklılar listesinde olduğu belirlenirse söz konusu alımın yasaklı kişi veya firmadan yapılmaması gerekmektedir.

Yapılan incelemede doğrudan temin yöntemiyle alım yapılacak kişi veya firmaya ilişkin yasaklılık kontrolünün yapılmadan söz konusu kişilerden alım yapıldığı görülmüştür.

Kamu İdaresi cevabında, söz konusu işlemin mevzuat hükümlerine göre yapılacağı belirtilmektedir.

Açıklanan mevzuat hükmü gereğince idarenin doğrudan temin yöntemiyle yaptığı alımlarda yasaklılık kontrolünü yapması gerekmektedir.

D) Doğrudan Temin Kapsamında Yapılan Bazı Alımların Belli Bir Süreyi İhtiva Etmesine Rağmen Sözleşmeye Bağlanmaması

Belediyenin yapmış olduğu doğrudan temin alımları belli bir süreyi içermesine rağmen söz konusu alımlarla ilgili sözleşme yapılmadığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesinde, Kanun'un kapsamına giren idarelerin hangi hallerde ihtiyaçlarını ilan yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin usulüyle temin edebileceği tahdidi olarak sayılmıştır.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Doğrudan temine ilişkin açıklamalar" başlıklı 22'nci maddesinin 22.1.1.3 numaralı alt bendinde, "*Bu madde kapsamında alımı yapılacak malın teslimi veya hizmetin ya da yapım işinin belli bir süreyi gerektirmesi durumunda, alımın bir sözleşmeye bağlanması zorunlu olup bir defada yapılacak alımlarda sözleşme yapılması idarelerin takdirindedir. Buna karşılık, 22'nci maddenin (c) bendi kapsamında yapılan alımlarda ise madde metninde belirtildiği üzere sözleşme yapılması zorunludur.*" hükmü yer almaktadır.

Yapılan incelemede, doğrudan teminle yapılan bazı alımların belli bir süreyi ihtiva ettiği ancak bu alımlar için herhangi bir sözleşme imzalanmadığı görülmüştür.

Kamu İdaresi cevabında, söz konusu işlemin mevzuat hükümlerine göre yapılacağı belirtilmektedir.

Sonuç olarak, Belediyenin doğrudan teminle yapmış olduğu alımlardan belli bir süreyi içerenlerle ilgili sözleşme yapılması gerekmektedir.

BULGU 5: Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunması İçin Tahsil Edilen Katkı Paylarının Zamanında Gönderilmemesi

Taşınmaz kültür varlıklarının korunması katkı payının ilgili idareye zamanında aktarılmadığı tespit edilmiştir.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun "Taşınmaz kültür varlıklarının onarımına yardım sağlanması ve katkı payı" başlıklı 12'nci maddesinde özetle; belediyelerce, tahakkuk eden emlak vergisinin %10'u nispetinde taşınmaz kültür varlıklarının

korunmasına katkı payı tahakkuk ettirileceği ve bunun emlak vergisi ile birlikte tahsil edileceği ifade edilmiş; tahsil edilen bu tutarların da tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar il özel idarelerine bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde ödeneceği belirtilmiştir. Ayrıca tahsil edilen katkı payını söz konusu süre içinde il özel idarelerine (büyükşehir belediyesi olmuş illerde yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına) yatırmayan belediyelerden, bu katkı paylarının 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edileceği de düzenlenmiştir. Bu işlemlerle ilgili olarak aynı maddede belediye başkanlarına, belediyelerin tahsil ettikleri paylardan il özel idarelerine ödenmesi gereken taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı paylarının, zamanında ve tam olarak ödenmesini sağlama hususunda sorumluluk yüklenmiştir. Ödenmeyen payların da, ilgili idarenin talebi üzerine belediyenin İller Bankasından aldığı genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek talep eden idareye gönderileceği belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, emlak vergisi ile birlikte tahsil edilen taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı paylarının tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar beyan edilerek aynı süre içinde ödenmesi gerekmekte olup, bu süre zarfında ödenmemesi durumunda ise bu katkı paylarının 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edilmesi zorunda kalacaktır.

İdarenin 2023 yılı mali tablo ve belgelerinin incelenmesi neticesinde; İdarenin taşınmaz kültür varlıklarının korunması katkı payının ilgili idareye zamanında aktarılmadığı görülmüştür.

Kamu İdaresi cevabında, söz konusu işlemin mevzuat hükümlerine göre yapılacağı belirtilmektedir.

Sonuç olarak, İdarenin herhangi bir gecikme cezası ödememesi için söz konusu payın yukarıda yer verilen mevzuatta öngörülen süre içerisinde beyan edilerek ödenmesi gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK-1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Haczedilemeyen Gelirlerin Ayrı Banka Hesaplarında İzlenmemesi	2018	Yerine Getirilmedi	Haczedilemeyen gelirlerin ayrı banka hesaplarında izlenmemesi bulgusu yerine getirilmediğinden tekrar bulgu yazılmıştır.Raporun "diğer bulgular" bölümünde yer almaktadır.
Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunması İçin Tahsil Edilen Katkı Paylarının Zamanında Gönderilmemesi	2018	Yerine Getirilmedi	Taşınmaz kültür varlıklarının korunması için tahsil edilen katkı paylarının zamanında gönderilmemesi bulgusu yerine getirilmediğinden tekrar bulgu yazılmıştır. Raporun "diğer bulgular" bölümünde yer almaktadır.
İhale Mevzuatına Aykırı Uygulamalarda Bulunulması	2018	Yerine Getirilmedi	İhale mevzuatına aykırı uygulamalarda bulunulması bulgusu yerine getirilmediğinden tekrar bulgu yazılmıştır. Raporun "diğer bulgular" bölümünde yer almaktadır.

Taşınmaz Kayıt İşlemlerinin Mevzuata Uygun Olarak Yürütülmemesi	2018	Yerine Getirilmedi	Taşınmaz kayıt işlemlerinin mevzuata uygun olarak yürütülmemesi bulgusu yerine getirilmediğinden tekrar bulgu yazılmıştır. Raporun "denetim görüşünün dayanağı" bölümünde yer almaktadır.
---	------	--------------------	---